

Her var det «dramatikk» for «Gutta på skauen»! Første flyslipp i Fjella 13. sept. 1944 fikk sin minneplate høsten 2006

Stedet ved Blestjern ligger i naturskjønne omgivelser, og vi anbefaler alle som ikke hadde anledning til å delta på minnemarkeringen høsten 2006 å ta seg en tur dit inn. Hele den dramatiske historien om dette flyslippet kan du lese i Svein Syversens bok om Fjella. Det var Syversen som tok initiativ til å lage en minneplate her, for å hedre bygdas brave menn som i krigens siste fase våget livet for vår frihet. Syversen donerte pengegaven som fulgte med bokprisen fra Østfold historielag til dette formålet.

Teksten på minneplaten

«Flyslippet skjedde her ved Vardemyra 13. sept. 1944 ca. kl. 03.00 om natta. Det firemotors bombeflyet kom fra England og ble ført kaptein Bernt Balchen. Fra flyet ble det sluppet 12 containere med våpen, sprengstoff og ammunisjon. Leder for flyslippet var Sigvart Holm, Eidsberg, som var sjef for avsnitt 114. 1 slippgjengen var det 15 mann fra Eidsberg og Rakkestad. De fraktet våpnene og ammunisjonen til gjemmestedet i hula ved vannet Elglabben, 500 meter lenger sør. De tomme containerne ble senket i Blestjern.

Avdukingen

Minneplaten i messing ble avduket av Gerda Holm som var til stede sammen med sine fire sønner. Markeringen ved Blestjern, som ligger nær Nordre Stange varde, ble en verdig minnestund der ordførerne i de tre grensekommunene, Eidsberg, Rakkestad og Marker var til stede. Det var andakt ved prost Dag Mysen og diktlesing ved Kari Myhren. Et planlagt «fredelig flyslipp» måtte dessverre avlyses på grunn av dårlig vær.

Historielaget håper at du som leser dette får lyst til å ta deg en tur inn mot Nordre Stange varde for å se på både minneskiltet, våpenhula ved Elglabben, og nyte utsikten over de sju blåner fra toppen av tårnet på Nordre Stange varde. Synes du det er langt, kan du ta sykkelen fra Svarverud. Og etterpå får du en fin fottur i vakkert terreng. Tyttbær kan du også finne om du drar på høsten!

Tekst og &ilder: Eva Tveter

En av de tomme containerne som ble senket i

Blestjern etter flyslippet, ble ved hjelp av dykker, tatt opp av vannet og bundet fast til land. Litt rusten, men ellers i god behold.

Alt utstyr i containerne, som foruten våpen og sprengstoff også inneholdt proviant, og til stor glede for «gutta på skauen», en kartong med 500 stk. Chesterfieldsigaretter, ble fraktet til ei hule i åsen ved Elglabben, et tjern som ligger 500 meter unna.

Selv om regnet høljte ned under minnemarkeringen ved Blestjern, hadde mange tatt beina fatt og møtt frem Gerda Holm, som var gift med flyslippsjefen, avdøde Sigvart Holm, satte stor pris på å få avduke minneplaten og holdt en kort, høytidelig minnetale. Foto: Gunnar Fjellengen.

